

ProRail Handleiding Social Return

Social Return

ProRail als grote publieke opdrachtgever vindt aandacht voor duurzaamheid belangrijk. Daarbij wordt ook gekeken naar de menskant: sociale duurzaamheid. Hierbij gaat het zowel om het welzijn van ProRail-medewerkers, als om de mensen van bedrijven die voor ProRail werkzaamheden uitvoeren.

Social Return on Investment (hierna: Social Return) betekent letterlijk 'iets teruggeven aan de samenleving' en is onderdeel van maatschappelijk verantwoord inkopen. Met Social Return wenst ProRail zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen of een leerwerkplek te bieden.

ProRail vraagt daarom Social Return uit bij het inkopen van werken en diensten. Door Social Return uit te vragen bij aanbestedingen maakt ProRail opdrachtnemers onderdeel van haar maatschappelijke doelstellingen en draagt ProRail samen met haar opdrachtnemers bij aan een inclusieve samenleving.

Social Return-verplichting

Als ProRail bij een opdracht Social Return uitvraagt, wordt een opdrachtnemer verplicht om een vastgesteld percentage of een vastgesteld bedrag van de opdrachtsom in te zetten voor Social Return. Het percentage wordt aan de hand van de inschrijving van een opdrachtnemer vertaald in een bedrag (percentage Social Return x opdrachtsom), hierna te noemen de "Social Return-verplichting".

De Social Return-verplichting wordt expliciet opgenomen in de overeenkomst die ProRail met de opdrachtnemer aangaat. De verantwoordelijkheid voor de invulling van de Social Return-verplichting en het aanleveren van de gevraagde gegevens ligt volledig bij de opdrachtnemer. Het niet voldoen aan deze verplichting resulteert in een boete die gelijk staat aan dat deel van het Social Return-bedrag dat niet behaald is.

Als de opdrachtnemer de opdracht samen met partner(s) en/of onderaannemer(s) uitvoert, kan in overleg met ProRail de feitelijke uitvoering van de Social Return-verplichting (deels) uitgevoerd worden door deze partner(s) en/of onderaannemer(s). De opdrachtnemer blijft echter wel verantwoordelijk en aanspreekpunt voor de invulling van de Social Return-verplichting, ook als die door partner(s) en/of onderaannemer(s) ingevuld wordt.

Belangrijke randvoorwaarden

Een opdrachtnemer die voor ProRail een opdracht met een Social Return-verplichting uitvoert kan binnen de in deze handleiding beschreven mogelijkheden vrij kiezen hoe zij aan haar verplichting wenst te voldoen.

Daarvoor gelden wel de volgende randvoorwaarden:

- De invulling van de Social Return-verplichting vindt altijd plaats in overleg met ProRail;
- De invulling heeft direct verband met de uitvoering van de opdracht dan wel het voorwerp van de opdracht. Dit betekent dat de invulling binnen de werkzaamheden van de onderliggende opdracht dienen te worden verwezenlijkt;
- De Social Return-verplichting dient binnen de vastgestelde contractperiode te worden uitgevoerd;
- In geval van een raamovereenkomst geldt de Social Return-verplichting voor de uitvoering van de gehele raamovereenkomst, inclusief de nadere deelopdrachten binnen die raamovereenkomst. Het percentage of het bedrag voor de Social Return-verplichting wordt berekend aan de hand van de uiteindelijke waarde van de gehele raamovereenkomst.

Invulling Social Return met het Bouwblokkenmodel

Social Return heeft als doel de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten en het biedt hen de mogelijkheid om werkervaring op te doen. Het gaat om tijdelijke en/of duurzame inzet van werkzoekenden en mensen met een beperkte inzetbaarheid, alsmede de inzet van stages en leertrajecten.

Om de Social Return-prestaties te meten gebruikt ProRail het Bouwblokkenmodel. Aan de hand van dit model kunnen opdrachtnemers blokken met een transparante waardebepaling¹ op maat stapelen tot ze aan de vereiste Social Return-verplichting voldoen. Daarbij kan de opdrachtnemer kiezen uit arbeidsparticipatie, MVO/MVI-activiteiten en/of sociale inkoop. Een combinatie van deze mogelijkheden is ook toegestaan. Het Bouwblokkenmodel is daarmee niet alleen gericht op het inzetten van bijstandsgerechtigden, maar biedt ook de mogelijkheid aan opdrachtnemers om Social Return op creatieve wijze in te vullen in de organisatie.

De opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het aantrekken van kandidaten. Daarbij kan een kandidaat ter vervulling van de Social Return-verplichting uitsluitend worden opgevoerd als de medewerker behoort tot de doelgroep van Social Return, zoals beschreven in de bouwblokkentabel. Een opgevoerde medewerker die hier niet onder valt telt niet mee voor de invulling van de Social Return-verplichting en de opgevoerde uren zullen in dat geval dan ook worden afgekeurd.

¹ De vastgestelde waarden van de blokken zijn bepaald op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt die de kandidaat heeft en de extra inspanning die een opdrachtnemer moet leveren om de kandidaat in te zetten. De waarden geven niet de werkelijke uitgave aan uitkeringen en loon weer.

Bouwblokkentabel

Bouwblok	Bijzonderheden	Social Return-waarde (o.b.v. jaarcontract 36 uur per week) ²	Duur van meetellen
Participatiewet ³	Zonder arbeidsbeperking < 2 jaar uitkering	€ 30.000	Duur opdracht
	Zonder arbeidsbeperking > 2 jaar uitkering	€ 40.000	Duur opdracht
	Met arbeidsbeperking vastgesteld door UWV	€ 45.000	Duur opdracht
WIA ⁴ /WAO ⁵		€ 35.000	Duur opdracht
Wajong ⁶ (oude regeling)		€ 40.000	Duur opdracht
WW ⁷	< 1 jaar	€ 15.000	3 jaar
	> 1 jaar	€ 20.000	3 jaar
Niet Uitkeringsgerechtigde (NUG)		€ 10.000	2 jaar
Leerling BBL ⁸ (leerwerkbaan)	Mbo-niveau 1 t/m 4	€ 15.000	Per stageperiode
Leerling BOL ⁹ (stage)	Mbo-niveau 1 t/m 4	€ 10.000	Per stageperiode
Voortijdig schoolverlaters ¹⁰ tot 27 jaar		€ 15.000	Duur opdracht
Stage voor leerling voortgezet speciaal onderwijs / praktijkonderwijs		€ 10.000	Per stageperiode
Werkervaringsplek ¹¹		€ 750 per maand	Overeengekomen periode
Leeftijd ≥ 50 jaar en uit de doelgroep	Extra op bovenstaande waarde	€ 5.000	Eenmalig

² De bedragen in deze tabel worden naar rato aangepast, als een medewerker deeltijd zal worden ingezet. In geval van overlap tussen bepaalde bouwblokken geldt de hoogste waarde.

³ De participatiewet vervangt de WSW, Wet werk en bijstand (WWB) en een deel van de Wajong.

⁴ **WIA**: Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen.

⁵ **WAO**: Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (voor 01-01-2015).

⁶ **Wajong**: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (voor 01-01-2015).

⁷ **WW**: Werkloosheidswet.

⁸ **BBL**: Beroep Begeleidende Leerweg.

⁹ **BOL**: Beroeps Opleidende Leerweg.

¹⁰ **Voortijdig schoolverlater**: iedere jongere tot 27 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat, evenals leerlingen tot 27 jaar die langer dan een maand zonder reden van school wegblijven.

Startkwalificatie: een diploma op minimaal havo-, vwo- of mbo-niveau 2 of hoger.

¹¹ **Werkervaringsplek**: met toestemming van de uitkerende instantie (gemeente).

Proefplaatsing: Met toestemming van het UWV. Proefplaatsingen tellen alleen mee voor SROI wanneer er een betaald dienstverband van minimaal 6 maanden op volgt. In dat geval mag 50% van de proefperiode worden meegeteld.

Aanbieden vast dienstverband aan bovenstaande doelgroepen	Extra op bovenstaande waarde	€ 10.000	Eenmalig
Statushouder	Extra op bovenstaande waarde	€ 15.000	Eenmalig
Overige invullingsmogelijkheden			
Sociale inkoop ¹²	▪ SW-bedrijf, Code Sociale Ondernemingen, PSO 30+ (factuurwaarde 100%) ▪ Social Enterprise NL (factuurwaarde 50%)	€ Factuur-waarde (excl. BTW)	
Overige MVO/MVI-activiteiten gericht op genoemde doelgroep(en) en de opdracht	Zoals vrijwilligerswerk, voorlichting, opleiding, support etc.	€ 100 per besteed uur of factuur-waarde (excl. BTW)	Duur opdracht
Geldig Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO)-certificaat	Trede 1	5% korting op de SROI-verplichting	Eenmalig
	Trede 2	10% korting op de SROI-verplichting	Eenmalig
	Trede 3	15% korting op de SROI-verplichting	Eenmalig

Aanvullende criteria bij de bouwblokkentabel:

- ❖ Een medewerker mag (maximaal) 52 weken na laatst verkregen uitkering worden opgevoerd. Met uitzondering van medewerkers uit de doelgroepen doelgroepregister, WSW en Wajong; zij mogen altijd worden opgevoerd gedurende de looptijd van de overeenkomst.
- ❖ Uren van medewerkers kunnen alleen opgevoerd worden gedurende de looptijd van de overeenkomst/het project. Als er een raamovereenkomst gesloten wordt, kan er in overleg bepaald worden dat de Social Return-verplichting een beperkte periode na afloop van de overeenkomst kan doorlopen.
- ❖ Per week mag er per medewerker maximaal 36 uur opgevoerd worden.
- ❖ Ter controle van de inzet van stagiairs dient de opdrachtnemer een door de school erkende en ondertekende stageovereenkomst te overleggen.

¹² **Sociale inkoop** betreft dienstenaafname van:

- een sociale werkvoorziening (SW-bedrijf/de sociale werkplaats)
- een sociale onderneming (streeft primair en expliciet een maatschappelijk doel na, is financieel zelfvoorzienend en sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd) -> de sociale onderneming moet deelnemer zijn van de "Code Sociale Ondernemingen"/ www.codesocialeondernemingen.nl of lid zijn van "Social Enterprise NL"/ www.social-enterprise.nl
- een [PSO-30+ gecertificeerde organisatie](#) (indien niet gecertificeerd dient minimaal 30% van de werknemers van een dergelijke onderneming gehandicapt of kansarm te zijn, zie art. 3.63 jo. art. 2.82 Aanbestedingswet).

Proces na gunning: Plan van aanpak Social Return

Binnen één maand na definitieve gunning van de opdracht dient de opdrachtnemer, als voorbereiding op het ter acceptatie indienen van het “Plan van aanpak Social Return”, contact op te nemen met het Loket Social Return van ProRail via socialreturn@prorail.nl.

In samenspraak met het Loket stelt de opdrachtnemer een concreet en uitvoerbaar “Plan van aanpak Social Return” op over de manier waarop de Social Return-verplichting zal worden ingevuld. Daarbij maakt hij gebruik van de bouwblokkentabel. Het Loket beoordeelt vervolgens samen met de contract- of bouwmanager van ProRail (contracteigenaar) het “Plan van aanpak Social Return”.

Het “Plan van aanpak Social Return” bestaat uit de volgende onderdelen:

- De opdrachtsom en de in te vullen Social Return-verplichting;
- De wijze waarop aan de Social Return-verplichting wordt voldaan, met behulp van de bouwblokkentabel;
- Wijze en planning van tussenevaluatie(s), inclusief bewijsstukken;
- Wijze en planning van eindevaluatie, inclusief bewijsstukken.

De afspraken uit het plan van aanpak en alle tussentijds overeengekomen aanpassingen maken deel uit van de overeenkomst tussen opdrachtnemer en ProRail.

De opdrachtnemer biedt zijn “Plan van aanpak Social Return” ter acceptatie aan bij ProRail. Dit dient binnen twee maanden na aangaan van de overeenkomst plaats te vinden, tenzij in de overeenkomst een andere termijn is overeengekomen.

Evaluaties tijdens de uitvoering van de Social Return-verplichting

Conform het geaccepteerde “Plan van aanpak Social Return” levert de opdrachtnemer op de afgesproken tijdstippen de tussen- en eindevaluaties (inclusief bewijsstukken) op. In samenspraak met ProRail (de contracteigenaar en/of namens de contractmanager het Loket Social Return) zal gekeken worden naar de voortgang en indien noodzakelijk zal het plan van aanpak worden aangepast.

Alle wijzigingen dienen geaccepteerd te worden door ProRail. ProRail is bevoegd om inspanningen die niet vooraf zijn geaccepteerd, niet mee te rekenen in het kader van de Social Return-verplichting. De bewijslast om deze goedkeuring achteraf te verkrijgen berust bij de opdrachtnemer.

Opdrachtnemer dient aantoonbaar te maken dat gedurende de looptijd van de Overeenkomst volledige invulling is gegeven aan de Social Return-verplichting door te voldoen aan het door ProRail geaccepteerde “Plan van aanpak Social Return”. Opdrachtnemer dient hiertoe bij haar laatste verzoek tot prestatieverklaring (eindfactuur) derhalve de eindrapportage (inclusief bewijsstukken) te verstrekken aan ProRail. Deze eindrapportage dient te voldoen aan de afspraken uit het geaccepteerde “Plan van aanpak Social Return”. ProRail heeft de bevoegdheid de rapportages te verifiëren. Opdrachtnemer verleent daartoe zijn volledige medewerking. De eventuele kosten voortvloeiend uit deze medewerking kunnen niet bij ProRail worden verhaald.

Contactgegevens

Met vragen over Social Return bij ProRail kunt u terecht bij het Loket via socialreturn@prorail.nl.